

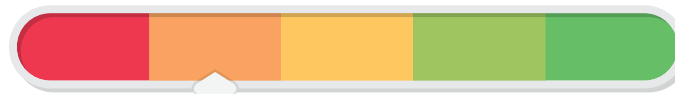
ПОГЛАВЈЕ 14. ТРАНСПОРТНА ПОЛИТИКА

НИВО НА ПОДГОТОВКА

Умерено подготвена (Moderately Prepared) – 3

ОСТВАРЕН НАПРЕДОК

Ограничен напредок (Limited Progress) – 2

КОМЕНТАР

И оваа година Македонија останува умерно подготвена во ова поглавје, со ограничен напредок во однос на реформските мерки. Со оглед на тоа што повеќето препораки од извештаите од 2016 и 2018 не се спроведени, во текот на оваа година земјата треба да фокусира на спроведување на неопходните секторски реформи. Потребни се ефикасни мерки за реформи во железницата за да се намали зависноста од патниот сообраќај. Независното истражно тело за несреќи во железничкиот сообраќај сè уште не е формирано. Потребни се дополнителни напори за спроведување на законодавството на ЕУ за права на патници во сите видови транспорт. Клучниот впечаток кој се стекнува од Извештајот е дека е неопходна демонстрација на политичка воља и посветеност за спроведување на потребните реформи во сите видови на транспорт.

ПРЕПОРАКИ ОД ЕВРОПСКАТА КОМИСИЈА

- Да се зајакнат оперативниот и административниот капацитет на инспекциските тела и да се развијат капацитети за спроведување на мерки за намалување на жртвите во патната и железничката инфраструктура
- Да се фокусира на спроведување на мерките на поврзување на железничката мрежа како дел од железничката реформа, отворањето на пазарот за железнички транспорт за домашни и регионални претпријатија, како и за воспоставување на национален систем за континуирано собирање на податоци за несреќи во патниот сообраќај
- Да се донесе законодавство за интелигентни транспортни системи (ИТС) и комбиниран транспорт, и да се вложат дополнителни напори за создавање на стратешка рамка за спроведување на ИТС и клучни мрежи

Патен сообраќај

- Правното лице надлежно за вршење на оцена на сообразност на постојната опрема за превоз на опасни материи не е именувано.
- Државата треба да продолжи со усогласувањето со acquis од областа на безбедноста и да се развијат капацитети за спроведување на законот за да се намалат смртните случаи и да се зголеми проверката на комерцијални возила.
- Законските надлежности и оперативниот капацитет на патните инспектори треба да се подобрат за подобро спроведување на социјалната политика. Покрај тоа, правилата треба да бидат усвоени за примена на казни за прекршување на Европската спогодба за работа на екипажите на возилата што вршат меѓународен патен транспорт (АЕТР).
- Законодавството за чисти и енергетски ефикасни возила на патниот сообраќај и на интелегентни транспортни системи (ИТС) треба да се транспонира без понатамошно одложување.

Патен сообраќај

- Законодавството за опасни материи е усогласено со acquis. Сепак, оцена на сообразност на постојната опрема за транспорт на опасни материи допрва треба да се воведи.
- Земјата треба да продолжи со усогласувањето со acquis од областа на заштитата и безбедноста и да ги подобри капацитетите за спроведување на образование и обука, особено административните и техничките капацитети на Државниот инспекторат за транспорт.
- Потребно е понатамошно усогласување на казнените одредби за прекршување на одредбите од Европската спогодба за работа на единиците на возилата кои вршат меѓународен патен транспорт (АЕТР).
- Законодавството за чисти и енергетски ефикасни возила на патниот сообраќај и интелегентни транспортни системи (ИТС) сè уште не е транспонирано.

Патен сообраќај

- Законодавството за опасни материи е усогласено со acquis. Сепак, оцена на сообразност на постојната опрема за транспорт на опасни материи допрва треба да се воведи.
- Земјата треба да продолжи со усогласувањето со acquis од областа на заштитата и безбедноста и да ги подобри капацитетите за спроведување на образование и обука, особено административните и технички капацитет на Државниот инспекторат за транспорт.
- Потребно е надлежните органи да изготват тригодишен план за проверка на безбедноста на патиштата (ПБП) за јадрото и сеопфатната мрежа, како и спроведување на пилот проверки за безбедноста на патиштата на деловите каде има високо ниво на несреќи.
- Потребни се дополнителни напори да се воспостави национален систем за континуирано прибирање на податоци за сообраќајни несреќи на пат.
- Потребно е понатамошно усогласување на казнените одредби за прекршување на одредбите од Европската спогодба за работа на екипажите на возилата кои вршат меѓународен патен транспорт (АЕТР).
- Законодавството за чисти и енергетски ефикасни возила на патниот сообраќај и интелегентни транспортни системи (ИТС) сè уште не е транспонирано.

Извештај 2016

Железнички сообраќај

- Поделба на сметките на работењето на патници и стока на националниот оператор и транспозиција и примената на голем дел од новите одредби од Директивата 2012/34 / ЕУ за единствен европски железнички област заостануваат.
- Националното законодавство овозможува правни и физички лица да вршат транспорт на стока за сопствени потреби, што не претставува ефикасно отварање на пазарот.
- Целосен отворен пристап на железничката пазар за странски оператори сè уште треба да се постигне.
- Законодавство за безбедност на железничкиот сообраќај е усогласено, но треба да се направат дополнителни напори за да се исполнат условите за неговото спроведување
- Двата договори за прекугранична железничка соработка со Грција сè уште треба да се финализираат.
- Договорот за прекугранична железничка соработка треба пошироко да се спроведува.
- Формирањето на телото за испитување на несреќи треба да се финализира.

Внатрешен воден сообраќај

- За да се постигне целосно усогласување со *acquis*, треба да се донесе Законот за превоз.
- Во областа на внатрешниот воден транспорт, релевантното законодавство на ЕУ е транспонирано, со исклучок на Правилникот за признавање на сертификација и превоз на стоки и патници.
- Орган одговорен за внатрешните водни патишта е воспоставен пред една деценија. За целосно усогласување на законодавството потребно е да се усогласи Законот за трговски транспортни потреби.

Извештај 2018

Железнички сообраќај

- Земјата веќе ги исполни дел главните барања на *acquis* со одвојување на инфраструктурното управување и железничкото работење на државните железници.
- Сепак, има одложувања во поделбата на сметките на националниот оператор за патнички и товарни операции и транспозиција и примена на голем дел од одредбите на Единствената европска железничка област.
- Потребни се дополнителни напори за целосно да се отвори железнички пазар.
- Законодавство за безбедност на железничкиот сообраќај е усогласено, но треба да се направат дополнителни напори за да се исполнат условите за неговото спроведување.
- Договорот за прекугранична железничка соработка со Србија и другите соседи (Грција и Косово) треба целосно да се имплементира.
- Воспоставување на телата за испитување на несреќи и тело за безбедност и регулаторно тела треба да се финализира.

Внатрешен воден сообраќај

- Во областа на внатрешниот воден транспорт, релевантното законодавство на ЕУ е транспонирано, со исклучок на Правилникот за признавање на сертификација и превоз на стоки и патници.
- Орган одговорен за внатрешните водни патишта е воспоставен пред една деценија. Законот за трговски транспортни потреби не е усогласен поради отсуство на превоз на стоки на внатрешните водни патишта.
- Земјата активно учествува во Меѓународната комисија на Басенот на реката Сава, но не учествува во Стратегијата на ЕУ за развој на Дунавски регион.
- Земјата ги потпиша главните меѓународни договори за Внатрешен воден сообраќај, како и неколку билатерални договори со соседните земји.

Извештај 2019

Железнички сообраќај

- Земјата веќе исполни дел од главните барања на *acquis* со одвојување на инфраструктурното управување и железничкото работење на државните железници. Сепак, има одложувања во поделбата на сметките на националниот оператор за патнички и товарни операции и транспозиција и примена на голем дел од одредбите на Единствената европска железничка област.
- Потребни се дополнителни напори за целосно да се отвори железнички пазар.
- Законодавство за безбедност на железничкиот сообраќај е усогласено, но треба да се направат дополнителни напори за да се исполнат условите за неговото спроведување.
- Договорите за прекугранична железничка соработка со Грција и Косово сè уште треба да бидат целосно спроведени.
- Телото за истраги на несреќи сè уште не е воспоставено.
- Телото за безбедност сè уште не е целосно функционално.

Внатрешен воден сообраќај

- Во областа на внатрешниот воден транспорт, релевантното законодавство на ЕУ е транспонирано, со исклучок на Правилникот за признавање на сертификација и превоз на стоки и патници.
- Орган одговорен за внатрешните водни патишта е воспоставен пред една деценија. Законот за трговски транспортни потреби не е усогласен поради отсуство на превоз на стоки на внатрешните водни патишта.
- Земјата активно учествува во Меѓународната комисија на Басенот на реката Сава, но не учествува во Стратегијата на ЕУ за развој на Дунавски регион.

Извештај 2016

Комбиниран транспорт

- Треба да се работи на развој на балансиран комбиниран транспорт и систем на мобилност кој е еколошки и конкурентен.

Извештај 2018

Комбиниран транспорт

- Процесот на донесување специфични закони за комбиниран транспорт останува нецелосен. Локација за воспоставување мултимодален јазол во близина на Скопје е иницијално избрана.

Извештај 2019

Комбиниран транспорт

- Не е направен напредок за финализирање на релевантното национално законодавство за комбиниран транспорт, но има одреден напредок во поставување на мултимодален јазол во близината на Скопје.

Воздушен сообраќај

- Законот за безбедност во воздухопловството е делумно усогласен со законодавството на ЕУ.
- Треба да се адресира прашањето за можна државна помош во воздушниот сообраќај.
- Законодавството за безбедност во авионскиот сообраќај е делумно усогласено со законодавството на ЕУ.

Воздушен сообраќај

- Земјата има постигнато добро ниво на усогласување со *acquis*, иако Законот за безбедност во воздухопловството е делумно усогласен со законодавството на ЕУ.
- Земјата треба да продолжи со напорите за усогласување на барањата согласно првата транзициона фаза во рамки на Договорот за Европската заедница за воздухопловна управа.
- Потребна е целосна транспозиција и имплементација на Единствениот Европски Акт за небата кој останува да биде потврден од страна на Европската агенција за воздухопловна безбедност (EASA).
- Соработката со EASA ги опфаќа сите аспекти на *acquis* во безбедноста на цивилното воздухопловство и заштита на животната средина на производи, организации и персонал, но потребно е да се преземат понатамошни напори за фасилитирање на инспекциите за стандардизација на EASA.

Воздушен сообраќај

- Земјата има постигнато добро ниво на усогласување со *acquis*, иако Законот за безбедност во воздухопловството е делумно усогласен со законодавството на ЕУ.
- Нема напредок за усогласување на барањата согласно првата транзициона фаза во рамки на Договорот за Европската заедница за воздухопловна управа.
- Потребна е целосна транспозиција и имплементација на Единствениот Европски Акт за небата кој останува да биде потврден од страна на Европската агенција за воздухопловна безбедност (EASA).
- Соработката со EASA ги опфаќа сите аспекти на *acquis* во безбедноста на цивилното воздухопловство и заштита на животната средина на производи, организации и персонал, но потребно е да се преземат понатамошни напори за олеснување на инспекциите за